

Kunnanvaltuusto	§ 28	22.03.2021
Kunnanhallitus	§ 91	19.04.2021
Kunnanhallitus	§ 298	18.10.2021

Valtuustoaloite Sukupuoliystävällinen kunta -aloite

156/00.02.00/2021

Kunnanvaltuusto 22.03.2021 § 28

Susanna Koivula ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 22.3.2021:

"Sukupuoliystävällinen kunta -aloite

Aloite pyrkii siihen, että

1) Mäntsälän kunnan kaikissa kysely- ja ilmoittautumislomakkeissa on jatkossa kaksi sukupuolivaihtoehtoa: nainen ja mies. Suomen lainsäädäntö tunnustaa nämä kaksi sukupuolta. Tarvittaessa vastaajalle voidaan antaa myös vaihtoehto "en halua kertoa", mikäli sukupuolta koskevaa tietoa ei tarvita.

Sukupuoli tarkoittaa ihmisen kehosta todennettavaa ominaisuutta, ei henkilön kokemusta omasta sukupuolestaan (sukupuoli-identiteetti).

2) Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa ei tule käyttää monitulkintaista ja epätarkkaa käsitettä "sukupuolen moninaisuus", ei myöskään aatteellista käsitettä "muunsukupuolisuus". Varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa ja lukiossa tulee tukea tyttöjen kasvua naisiksi ja poikien kasvua miehiksi. Lasten ja nuorten todellisuuskäsitystä ei tule horjuttaa aatteellisella sukupuolikäsityksellä.

Eryyisesti tytöt tarvitsevat kasvurauhaa, sillä nuorten tyttöjen hakeutuminen sukupuoli-identiteetin tutkimuksiin on noussut muutamien viimeisten vuosien aikana räjähdysmäisesti.

Aloitteessa ei kannateta sukupuoleen liittyviä stereotyyppioita. Pojat saavat jatkossakin pukeutua pinkkiin, ja tytöt harrastaa potkunyrkkeilyä. Sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää ei pidä sallia. Syrjintää ei ole kuitenkaan pitäydyä biologia-perustaiseen sukupuolikäsitykseen. Mäntsälän kunnan tulee edistää tietoon perustuvaan sukupuolikäsitystä ihmisestä nais- ja miessukupuolisena ja miessukupuolisena henkilönä.

Aloitteen allekirjoittajat

Susanna Koivula"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 19.04.2021 § 91

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen konsernipalvelujen valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 18.10.2021 § 298

Hallintopalvelujen vastaus aloitteeseen:

Ihmiset ovat sukupuoli-identiteetiltään ja sukupuolen ilmaisultaan moninaisia, eivätkä kaikki ole sukupuoleltaan yksiselitteisesti naisia tai miehiä. Sukupuolivähemmistöihin kuuluvat transihmiset, kuten transsukupuoliset, muunsukupuoliset (transgenderit) ja transvestiitit sekä intersukupuoliset henkilöt.

Sukupuolivähemmistöt sekoitetaan edelleen usein virheellisesti seksuaalivähemmistöihin. Syrjintä seksuaalisen suuntautumisen perusteella on kielletty yhdenvertaisuuslaissa.

Tasa-arvolaki kieltää syrjinnän sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella. Laissa on myös veloitettu viranomaiset, koulutuksen järjestäjät ja työnantajat ennaltaehkäisemään syrjintää. Lain säännökset sukupuoli-identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvasta syrjinnästä tulivat tasa-arvolakiin erityisesti juuri sukupuolivähemmistöihin kuuluvien ihmisten syrjintäsuojan täsmentämiseksi ja laajentamiseksi. Säännökset koskevat kuitenkin yhteisesti kaikkia eivätkä vain sukupuolivähemmistöihin kuuluvia.

Tasa-arvolaisissa 6 c § todetaan, että työnantajien, oppilaitosten ja viranomaisten tulee ennaltaehkäistä sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Velvoite koskee lähtökohtaisesti kunnan järjestämiä palveluja kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveyspalveluja tai liikuntapalveluja. Syrjinnän ennaltaehkäisemiseksi julkisten palvelujen tarjonnassa tulee ottaa huomioon se, että palvelu on järjestetty myös sukupuolivähemmistöön kuuluvia ajatellen.

Jokaisen kunnan työntekijän on hyvä tuntea perusasiat sukupuolen moninaisuudesta ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien kokemasta syrjinnästä. Näin varmistetaan, että kunnassa osataan puuttua syrjintään ja ennaltaehkäistä sitä.

Kunnan palveluiden tasa-arvon edistämistä tehdään toiminnallisen

tasa-arvon edistämiseksi. Tavoitteena on siirtyä sukupuolineutraalista tai jopa sukupuolisokeasta toimintatavasta miesten ja naisten erot ja erilaiset tarpeet sekä sukupuolen moninaisuuden huomioivaan ja tasa-arvoa edistävään toimintatapaan.

Liitteenä tasa-arvolaki, viranomaiset ja sukupuolen moninaisuus

(Valmistelija:
henkilöstöjohtaja Juha Tynjä, juha.tynja@mantsala.fi)

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus toteaa esittelytekstin mukaisen vastauksen aloitteeseen ja toteaa sen loppuun käsitellyksi. Aloitteen käsittely saatetaan kunnanvaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Liite 1. Tasa-arvolaki, viranomaiset ja sukupuolen moninaisuus